No. 2959 Zaterdag 18 Juni 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

St. Maarten in 1632 en de huidige zoutindustrie

[illegible] eerste April 1632 vertrok een es[illegible] van 18 [illegible] van de W. I. Com[illegible] uit Brazilië om naar het Vaderland terug te keren. Vier daarvan waren reeds afgeladen met suiker en scheidden zich op de derde dag der reis van het eskader af, om onder commando van den Luitenant ter Zee, Kallenfels, langs de korste weg de reis voort te zetten; de overige 15, onder bevel van Admiraal Maarten Thijssen, die zijn wimpel gehesen had op het Admiraalschip „Hollands Duin", bewapend met 38 stukken, zetten koers naar de West-Indische Eilanden om zout te laden. Want zout was in die dagen een levenskwestie voor onze zo bloeiende haringvisserij geworden.

Sedert Portugal, dat ons in vroegere [illegible] het zout voor het haringkaken le[illegible], door Spanje was veroverd (1580). [illegible] der eerste zorgen van de West [illegible] Compagnie was dan ook uit te [illegible] een bequame plaetse, daar [illegible], hout ende anders mocht be[illegible]".

Zo'n bequame plaetse om sout te becomen, had men weldra gevonden in het eiland St. Maarten waarheen het eskader van Admiraal Thijssen derhalve koers zette. Wat hier betreffende die reis wordt meegedeeld, is ontleend aan het [illegible]boek van een onderofficier, Ambro[illegible] Richshoffer, Staatsburger van ge[illegible], die in 1629 door de W. I. Com[illegible] als militair was aangeworven en [illegible] volbrachte diensttijd van drie ja[illegible] Brazilië, naar zijn Vaderland zou [illegible].

[illegible] was ingekwartierd op het zoge[illegible] Generaalschip „Amsterdam", on[illegible] Kraay, die belast was met [illegible] over de militairen. De Amsterdam was het best bewapend [illegible]ip van het eskader en telde 54 stukken. Onder de schepen die verder nog [illegible] uitmaakten van het eskader, vinden [illegible] nog vermeld, de Gouden Leeuw (20 stukken), de Groningen (32 stukken), de [illegible]melanden (28 stukken), het Bakje (14 stukken) en de Halve Maan (14 stukken). De overige waren koopvaardijers.

Richshoffers journaal is opgenomen [illegible] „Reisebeschreibungen von Deutschen [illegible]ambten und Kriegsleuten im Dienst [illegible]r West- un Oost Indischen Kompag[illegible]."

[illegible]eise Nach Brasiliën 1629—1632. Uitg: Mart. Nyhoff. Den Haag 1930.

Het heeft geen zin het reisverhaal, zoals Richshoffer het van dag tot dag en in [illegible] Duits heeft opgetekend, op de [illegible] te volgen. De meeste dier aantekeningen hebben in hoofdzaak betrek[illegible] weer en de navigatie en boeien [illegible] lezer weinig belang in. De eentonigheid verdwijnt echter, waar men onder land komt. De vijfde Mei, dus vijf weken na hun vertrek uit Brazilië, passeerden ze Barbados; daags daarna kwamen St. Lucia en Martinique in zicht; de zevende Mei voer men, tussen deze twee eilanden door en werd het anker uitgeworpen in een baai van St. Lucia.

Van hieruit in Noordelijke richting varende, werden achtereenvolgens de eilanden Martinique (9—12Mei), Dominica (14—19 Mei), waar bij aankomst 2 Hollandse fluiten voor anker lagen, en Guadeloupe (20--21Mei) aangelopen. Het doel van deze [illegible] om de schepen te voorzien van [illegible]hout, vers drinkwater, en vooral [illegible]it en groenten, waarvoor op deze eilanden vooral in aanmerking kwamen ananassen, bananen, papaja's en cassave, [illegible] en ander ter bestrijding van [illegible], een ziekte die destijds aan [illegible]ze zeilschepen talloze slachtoffers maakte, ten gevolge van de voeding, die in hoofdzaak zo niet uitsluitend bestond uit scheepsbeschuit en (of) slecht brood met gezouten vlees en vis. Behalve fruit en groenten waren ook schapen, geiten, kippen, varkens en leguanen bijzonder welkom.

[illegible] matrozen namen in die tijd, zoals [illegible] nu nog gaarne een papegaai, een [illegible]mayo (Indische raaf), of een aapje mee naar het Vaderland, als een souvenir aan hun verblijf in de tropen. In ruil voor al die artikelen werden vooral messen, spiegeltjes, vishaken, kammen en allerlei snuisterijen aangeboden.

De tijd was nog niet gekomen, dat men de bewoners blij kon maken met een lapje katoen. Aan kleding bestond hoegenaamd nog geen behoefte.

[illegible] de voorraad van het nodige brandhout voor de kombuis moest aangevuld worden. Een afdeling houthakkers werd onder gewapend geleide de bossen ingestuurd, om de nodige hoeveelheid te kappen en aan boord te brengen. Een andere afdeling werd belast met het opsporen en aanvoeren van goed drinkwater.

Op al deze eilanden troffen ze geen enkele nederzetting van blanken aan. De bewoners waren de gevreesde Caraïben. Dat destijds op de kleine Antillen (met uitzondering Barbados en St. Kitts) nog geen pogingen waren aangewend door de Europeanen om zich daar te vestigen, moet wel in hoofdzaak daaraan toegeschreven worden, dat er nog niets van betekenis, een lonend exportartikel, te halen was, en de bezetting der eilanden grote offers zou vragen aan krijgsvolk en oorlogsmateriaal ter bescherming der kolonisten. Want de Caraïben stonden bekend als gevreesde kannibalen die voor geen misdaad stilstonden en een bijzondere voorliefde vertoonden voor mensenvlees.

Wel had Karel I aan den graaf van Carlisle de meeste van deze Antillen in leen gegeven en deze had op zijn beurt Thomas Warner, later Sir Thomas Warner, daarmee beleend, die echter aan St. Kitss alleen de handen vol had: maar met recht vragen de geschiedschrijvers, waaronder de ons bekende Hendrik de Leeuw, in zijn jongste werk Crossroads of the Buccaneers" zich af, waar Karel I het recht van daan haalde als een leenheer over deze Antillen op te treden.

De Caraïben deden zich bij gelegenheid van het eskader van Admiraal Thijssen niet van hun slechtste kant kennen; ze hielden zich rustig, waaraan het afvuren van een kanon of geweer, door de onzen niet vreemd scheen te zijn. Die van St. Lucia en Martinique toonden zich gemoedelijker en gemakkelijker te benaderen, dan die van Dominica en Guadeloupe. De laatste vooral waren gereserveerd en schuw, doch gingen niet tot vijandelijkheden over. Enig begrip van zedelijkheid of schaamtegevoel bleek bij de bewoners van deze eilanden helemaal niet aanwezig te zijn.

In de nacht van 21 op 22 Mei werden op Guadeloupe de ankers gelicht en werd koers gezet naar St. Maarten. Men voer tussen Guadeloupe en Montserrat door, zodat men [illegible] Nevis, St. Kitts, St. Eustatius en Saba aan bakboord en Antiqua, Barbuda en St. Barth's aan stuurboord liet liggen. De 23ste Mei bereikte men de grote baai van St. Maarten. Bij aankomst trof men 9 Hollandse fluiten aan, bezig met zout te laden. Men liet de ankers vallen, het tuig werd opgeborgen en men begon met toebereidselen te maken om te gaan laden. Dat ging echter in die tijd niet zo gemakkelijk. Alle outillage ontbrak. Alles moest door het scheepsvolk gedaan worden. Men begon met ruimte te maken om de lading te bergen. De ballast moest derhalve overboord gezet worden. Een noodsteiger moest gebouwd worden, om de aanvoer van het zout te vergemakkelijken.

Onderwijl werd een andere groep scheepsvolk aan het werk gezet om het zout te garen en op hopen te brengen. Met al die werkzaamheden waren ruim 14 dagen gemoeid, eer met het eigenlijke zout laden kon begonnen worden.

[illegible] van een der schepen, vertelt Richshoffer een en ander over de verschillende straffen, die destijds bij de vloot in zwang waren om de tucht te handhaven. Op genoemde datum werd een Engelsman, die brood gestolen had bij een Portugees, gestraft met 50 slagen op het zitvlak. De slagen werden toegediend met een dik touw en de bestraffing vond plaats vóór de grote mast, waaraan de delinquent was vastgebonden. Dat die straf hard aankwam, blijkt wel uit het feit, dat het den gestrafte in de eerste dagen die op de toediening der straf volgden, helemaal niet mogelijk was te zitten. Diezelfde straf werd ook toegediend voor vloeken en ontuchtige taal. Diefstal van brood en kledingstukken werd in veel gevallen nog heel wat zwaarder gestraft, dan in het bovengemelde geval. Een veel voorkomende straf voor diefstal was het opsluiten in een eng hokje vóór in de boeg, waar bij ruw weer geen plekje droog was om te zitten of liggen.

Datzelfde hokje diende ook voor privaat voor de bemanning, als het niet door een gevangene bezet was.

Voor recidivisten bestonden nog zwaardere straffen. Men dwong namelijk den schuldige, na hem een touw om het middel gebonden te hebben, zich in zee te werpen. Het slachtoffer werd nu herhaaldelijk met het touw, dat over een katrol liep, die aan het einde der grote ra bevestigd was, tot op de hoogte van de ra uit het water opgehaald, waarna men hem weer in het water liet neerploffen. Als de ongelukkige er niet voor zorgde, bij het vallen de benen stevig aaneengesloten te houden, kon hij bij zijn val ernstig letsel bekomen.

[illegible] nog de [illegible] geseling, die de delinquent vastgebonden aan de grote mast moest ondergaan. Officieren, zowel als bootslieden en matrozen hanteerden om beurten het touw en dienden hem 30, 40 of 50 slagen toe, al naar gelang de grootte der straf, met het gevolg, dat rug en zitvlak meermalen één rauwe wonde vertoonden, die het arme slachtoffer voor geruime tijd verhinderden te zitten of op de rug te liggen.

Nog onbarmhartiger ging men te werk, als een soldaat of matroos in een vechtpartij gebruik gemaakt had van een mes of dolk of een ander dergelijk wapen, met datzelfde wapen werd hij als het ware aan de mast vastgenageld. Elke poging om zich uit die vreselijke marteling te bevrijden, zou ten gevolge gehad hebben, dat de vastgenagelde hand letterlijk zou openscheuren.

Eindelijk vermeldt Richshoffer nog het beestachtig wrede kielhalen een straf, die het dichtst bij de doodstraf stond. Men bond den schuldige een touw om het lijf, een gewicht aan de voeten om het zinken te vergemakkelijken, en een hoed, waterdicht gemaakt met vloeibaar pik of teer voor de mond om hem te helpen de adem in te houden, waarna hij in de diepte werd neergelaten en onder de kiel van het schip werd doorgehaald, 2 of 3 maal, al naar de grootte van het misdrijf. In het gunstigste geval werd hij meer dood dan levend uit het water opgehaald en niet zelden gebeurde het, dat hij er het leven bij inschoot.

Bestond er aanleiding om de doodstraf toe te passen, dan werd de ongelukkige tegen een paal geplaatst, die voor deze gelegenheid voor de fokkemast werd opgericht, waarop de executie door wurging volgde. Het lijk werd verder zonder enige ceremonie over boord geworpen.

Na dit luguber intermezzo zet Richshoffer zijn journaal voort: ‚De 2de Juni „werd een grote bakoven op het schip „gebouwd. De 3de, 4de, 5de en 6de Juni „was men nog altoos bezig met zout „garen. Het zout werd niet, zegt Richshoffer (die een straatsburger was) zo[illegible] andere streken [illegible] door een [illegible] „ter door de zonnewarmte [illegible] „naamde zoutpan. Het zout vormt zich „als een korst ijs onder het water. Het „wordt uitgehakt en met kruiwagens „vervoerd naar een plaats, waar men „het ophoopt, van waar het later naar „het schip gebracht wordt. De 9de, 10de, „11de en 12de Juni werden de schepen „achtereenvolgens geladen. Juist waren „we daarmee klaar, zegt Richshoffer, „toen er nog 2 schepen uit Holland kwa„men binnenvallen, n.l. een fluit en een „kaperschip, die **50 soldaten aan boord „hadden om het garnizoen van het fort„je alhier te versterken** (cursivering van „ondergetekende). De 13de Juni kregen „we het eerste baksel van onze oven. „Ieders wekelijks rantsoen bestond uit „2 commiesbroden, elk van 2¼ pond, „een hoeveelheid die een man met be„hoorlijke eetlust best in 2 dagen kan „verorberen. De 14de Juni zijn enige „Fransen, die aan de andere kant van „het eiland wonen, aan boord gekomen, „die tabak in ruil aanboden voor pro„viand. Wijl onze voorraad voor de lan„ge reis die ons te wachten stond, nog „beperkt moest heten, moesten wij hun „met vriendelijke woorden, de gevraag„de dienst weigeren.

„De 15de kwamen weer 4 fluiten en „een gewapend schip uit Holland aan, „om zout te laden. De 16de begonnen wij „met onze tuigage in gereedheid te bren„gen. De 17de kwamen andermaal twee „Hollandse schepen, Adam en Eva ge„naamd, binnenvallen, benevens een „koopvaardijer om zout te laden. De 18de „en 19de gingen we door met onze sche„pen op te tuigen en de ankers te lichten, „zodat we in de nacht van 19 op 20 Ju„ni weer onder zeil konden gaan en al„lereerst koers zetten naar St. Kitts. „Juist vóór ons vertrek liepen nog een „Hollandse fluit en een ander schip bin„nen, dit laatste onder Engelse vlag.

„Op het eiland St. Maarten is zout „in overvloed te vinden. Niet ver van „de kust bevindt zich een groot meer „aan 3 zijden begrensd door hoge bergen. „De productie is dit jaar zo groot, dat „veel ladingen kunnen uitgevoerd wor„den. Op een hoge berg bij de baai ligt „het bovengemelde fortje, bewapend met „10 stukken en een bezetting van 80 „man. De andere helft van het eiland „wordt bewoond door Fransen, die tabak „verbouwen en een karig bestaan heb„ben. (Van een inlandse bevolking „spreekt Richshoffer helemaal niet). „Overigens is hier niet veel te vinden, „als wat pokhout, dat veel op ebbenhout „gelijkt, doch geelachtig van kleur en „zo hard is, dat men het maar moeilijk „bewerken kan. Er zijn ook enige krui„den, die gekookt als groenten of rauw „als salade gebruikt worden."

Tot zover Richshoffer.

Ik heb hem voor een gedeelte op de voet gevolgd om te laten zien, dat hij een goed opmerker is. Door een tijdgenoot wordt hij bovendien geprezen als „ein Verfasser, mit beglaubter höchsten Treu."

Wat ik met het publiceren van dit fragment uit het dagboek van Richshoffer beoogde, is de aandacht te vestigen op het feit, dat het eiland St. Maarten in 1632, dus vóór dat de W. I. Compagnie beslag gelegd had op Curaçao (1634), onder het beheer stond dierzelfde W. I. Compagnie, dat er reeds een gevestigde zoutindustrie bestond, beschermd door een fort, waarvan de ruinen nog te vinden zijn op de Fort Hill, een fort met een bezetting van niet minder dan 80 man en een bewapening van 10 stukken geschut. Het Nederlands gezag was dus op St. Maarten reeds enkele jaren vroeger gevestigd dan op onze Benedenwindse Eilanden. Maar wat vooral opvalt is, de betekenis van St. Maarten in die dagen voor de productie van zout, dat zo'n voorname rol speelde in het voortbestaan en de ontwikkeling van onze haringvisserij. Als men in aanmerking neemt, dat bij de aankomst van het eskader van Admiraal Thijssen, waarvan de meest eenheden geen oorlogsschepen, doch koopvaardijers waren, die alle zout meenamen, reeds 9 Hollandse schepen ten anker lagen en er binnen de 4 weken die het eskader op St. Maarten vertoefde, nog 12 schepen voor anker kwamen om zout te halen, dus samen 36 schepen, dan kan inderdaad gesproken worden van een zeer bloeiende industrie.

En dat de Compagnie het er voor over had daar reeds in de eerste jaren van haar bestaan een fort te bouwen met een sterke bewapening een er een bezetting te leggen van niet minder dan 80 man, wijst er op dat de zoutwinning op St. Maarten weldra een zeer winstgevend bedrijf moest zijn geweest.

Reeds spoedig na haar oprichting in 1621 moet de W. I. Compagnie haar aandacht gewijd hebben aan de zoutvoorziening, ja wellicht is het haar eerste onderneming geweest in de West.

St. Maarten kan met evenveel recht de [illegible] van het Nederlands gezag op de [illegible] genoemd worden, als St. Kitss dat is met betrekking tot het Engels koloniaal bezit in de Caraïbische zee.

De kwestie van de aanvoer van zout was toen zo belangrijk, dat de Hollanders het eerst hun aandacht schonken aan die eilanden waar de regenval het geringst en tengevolge daarvan de zoutwinning de beste kans van slagen had. Met voorbijgaan van de om hun weelderige plantengroei en vruchtbaarheid zo hoog geprezen eilanden, als Guadeloupe, Martinique, St. Lucia, Dominica etc. etc., die alle met uitzondering van St. Kitts en Barbados nog tot niemandsland behoorden, hechtten onze practische voorvaderen meer aan het bezit van het ogenschijnlijk waardeloze St. Maarten. — Curaçao, Aruba en Bonaire zouden spoedig volgen.

Moge voor St. Maarten die bloeiende Zoutindustrie nog eenmaal terugkeren. Of dat mogelijk is? Die vraag is niet gemakkelijk te beantwoorden. Het moederland heeft nog evenzeer, ja oneindig meer zout nodig als 3 eeuwen geleden. Maar het tij is verlopen en de bakens dienen verzet te worden. Het toepassen van moderne methoden voor zoutwinning zou een eerste vereiste zijn; want de tegenwoordige manier van zoutwinning is nog nagenoeg even primitief als die van 3 eeuwen geleden. Het moderniseren van zo'n bedrijf vraagt kapitaal. En dat is nog niet alles. Het ergste is, dat wij nog vastzitten aan oude tractaten, die Engeland ons na Napoleon's val bij het teruggeven van onze koloniën als een Conditio sine qua non oplegde en die wij, als zijnde de zwakste partij, te aanvaarden hadden. En zolang die tractaten bestaan, kan het moederland de invoer van de producten van zijn eigen koloniën niet eens bevoorrechten boven die van andere landen.

Maar moet dit nu altijd zo blijven? Zijn de tijden nu na ruim een eeuw nog niet veranderd? Staan we nog altijd even zwak tegenover Engeland, als één en een kwart eeuw geleden? En geldt nu nog altijd het recht van den sterkste? Is hier geen schone taak weggelegd voor de diplomatie? Mag Nederland, wat leger en vloot betreft, verre de mindere zijn tegenover Engeland, onze diplomaten zijn tegen die van welke natie ook opgewassen.

Het woord is dus aan de diplomatie, belichaamd in onze eminenten Minister President H. Colijn en in onze hoog begaafde Minister van Koloniën Welter. Ik moge om te beginnen dit punt onder de aandacht brengen van Z.Exc. Oud-Minister Mr. Deckers, die in ons gebiedsdeel vertoeft, om zich van de economische toestand van onze eilanden op de hoogte te stellen. Moge langs diplomatieke weg eindelijk eens een einde gemaakt worden aan een toestand, die even onbestaanbaar moest zijn, als het in de orde der natuur ondenkbaar is, dat een moeder verhinderd zou worden haar in nood verkerend kind te helpen.

Dan eerst zullen er voor St. Maarten en voor het andere noodlijdende Zustereiland Bonaire, waar de perspectieven voor een winstgevende zoutindustrie nog gunstiger zijn dan op St. Maarten, betere dagen gaan aanbreken. Dat geve de goede God.

Fr. M. Radulphus.
S.S. Santa Paula 4 Juni 1938.

Secties en Eigendomsrecht

Van verschillende zijden mochten we instemming ontvangen met het artikel wat we Zaterdag l.l. schreven over het algemeen belang van de secties. Maar een enkeling had toch wel bezwaar, dat er in deze kwestie 'n feitelijke aanranding was van het eigendomsrecht.

We kunnen ons indenken, dat er meerdere van een dergelijke opinie zijn; want zo heel gek is deze opvatting niet; integendeel, zij vindt zelfs haar grond in de beginselen der Nederlandse wetgeving, die ook op Curaçao van invloed is.

Maar laten we nu ook aanstonds zeggen, dat wij in ons christelijk geregeerd Nederland op het gebied van het eigendom nog steeds geen christelijke, maar veel meer heidense beginselen huldigen. Het eigendomsrecht, zoals wij dit in Nederland kennen, is ontleend aan het Romeinse recht, waarbij uitgegaan werd van de stelling, dat het persoonlijk eigendomsrecht onbeperkt is en pas door een botsing met een ander, dus even onbeperkt recht ,van buitenaf begrensd wordt. Evenals zovele andere landen, heeft ook Nederland, na de Franse revolutie, dit Romeinse recht overgenomen en kennen ook wij ten onzent het eigendom als iets volstrekts, waarover men naar willekeur kan beschikken, zolang men maar niet in botsing komt met de openbare orde of de wet.

En om het nu eens heel duidelijk te zeggen, wij spreken wel veel van een christelijke rechtstaat, maar wie het ten onzent zou wagen het christelijk eigendomsrecht te doen zegevieren tegenover de heidense opvatting, die zou de christelijke Staat met al haar machtsmiddelen tegenover zich vinden, om het heidense eigendomsrecht te doen eerbiedigen.

De christelijke opvatting van het recht van het eigendom is een geheel andere dan wij in Nederland kennen. Men kent daarin allerminst een onbeperkte bevoegdheid om daarmee te doen wat men verkiest.

Mogen we eens enkele voorbeelden noemen:

Enkele jaren geleden werd in in Helmond Brabant, schande genoeg door een Katholieke werkgever een grote ijzerfabriek aan een buitenlands concern verkocht; terwijl deze werkgever wist dat deze fabriek als concurrent gesloten zou worden. De eigenaar kreeg zijn dikbetaalde guldens, maar de arbeiders werden aan de werkelozen steun overgeleverd.

Zo werd dezer dagen door den eigenaar van een machinefabriek te Utrecht, omdat het huurcontract was afgelopen, een fabriek, waarin dertig man werk hadden, gesloopt. De eigenaar van de fabriek was er nog in geslaagd een nieuw terrein te vinden en vroeg uitstel van den verhuurder, omdat anders zijn bedrijf geruineerd zou worden.

Het werd geweigerd. In de nacht dat de huur verviel, kwamen een aantal slopers en sloegen de toegang tot de fabriek in puin, sodat het bedrijf stil kwam te liggen. De arbeiders kwamen op straat te staan en werden met hun gezinnen brodeloos gemaakt. Direct werd nog bij kort geding de hulp ingeroepen van den president van de rechtbank, maar deze moest helaas het recht van den eigenaar, zo te handelen, erkennen, ofschoon hij er zijn spijt over uitdrukte, dat de wet hem geen ander vonnis toeliet.

Wij kennen de kwestie van de N. V. Koechlin meelfabriek te Voorburg, die door een concurrent werd uitgekocht, waardoor meer dan 100 mensen op straat kwamen.

De heer Loerakker vroeg aan den minister, of deze door middel van de bescherming die via de tarwesteunwet aan de maalindustrie werd verleend, niet kon beletten, dat deze transactie doorging. De minister antwoordde helaas ontkennend. Er bestaat in Nederland geen wet, die iemand verbiedt op die wijze van zijn eigendomsrecht gebruik te maken, dus kon de minister ook niet door inhouding van steun, deze fabrikanten dwingen wat menslievender en christelijker te handelen.

Men kan hier gemakkelijk zelf verder zijn conclusie trekken ten opzichte van secties; waarbij een korte lijkschouwing, een gemis van een eigendomsrecht van enkele uren, wat men toch enige uren later weer aan de moet afstaan, van groot hygienisch belang is voor het algemeen en de familie heel in het bijzonder.

Terwille van het natuurschoon of een mooie historische gevel, aanvaardt men zonder veel bezwaar een aantasting van het gebruik van het eigendom. Maar zeker vallen dan de bezwaren weg, wan-

neer de hygienische toestand van mensen in het geding is.

Volgens de kath. school dient het eigendom een sociale functie te zijn. Leo XIII leerde reeds in „Rerum Novarum", „dat waar de eigendom niet in de menselijke wet maar in de natuur zijn uitgangspunt vindt, kan het staatsgezag hem niet afschaffen. Maar wel moet de Staat de uitoefening van het eigendom regelen en in overeenstemming brengen met het algemeen welzijn."

En wij moeten helaas tot onze diepe schaamte erkennen, dat op dit gebied bijv. het nat. soc. Duitsland veel meer een christelijke politiek voert, dan wij. Daar zijn de burgers, wat de uitoefening van hun eigendomsrecht betreft, veel meer beperkt, ten bate van het algemeen belang, dan in Nederland nog steeds het geval is. Daar regelt men, zoals ook Q. A. aan de Staats als plicht oplegt de uitoefening van het eigendom ten nutte van het algemeen belang en op die wijze, zo zegt de Paus, wordt aan de bezitters geen nadeel gedaan, maar integendeel een dienst bewezen, want hierdoor wordt voorkomen, dat het eigendom, dat de Schepper der natuur in Zijn voorzienigheid heeft ingesteld tot steun van der mensen leven, zou leiden tot ondragelijke wanverhoudingen."

In de kwestie waar wij ons mee bezig hielden, is het woord „wanverhouding" wel een beetje sterk. Maar een meer of minder verandert de zaak niet.

Dat er echter door dit verkeerde eigendomsrecht wanverhoudingen zijn in onze gezinnen — we denken maar eens aan de onchristelijke bankpolitiek, waarbij zonder genade of medelijden zaken worden geruineerd, of de vaak onmenselijke concurrentie van machtige concerns, tot diepe armoede gebracht.

En de Regering ten onzent staat daar machteloos tegenover, omdat wij hier leven onder vaak onchristelijke eigendomsbegrippen.

Daarom als wij ooit tot een werkelijke christelijke sociale daden-politiek willen komen, dan zal een christelijk bewind op de eerste plaats eens moeten beginnen, om ons eigendomsrecht radicaal om te bouwen.

Hier ligt nog een mooi arbeidsterrein braak voor onzen energieken en bekwamen kath. minister van Justitie Mr. Goseling. Maar of hij daarvoor in dit Kabinet Colijn de kans krijgt, betwijfelen we.

ZIN VOOR HUMOR

Er is een gevoel voor humor nodig om te kunnen beweren en te kunnen aanvaarden, dat de prijs van het water verlaagd zal worden volgens de nieuwe voorwaarden. Het spijt ons echter te moeten bekennen, dat ons gevoel voor humor nog niet voldoende ontwikkeld is, om die bewering te kunnen waarderen.

Er wordt momenteel zeer veel water door druppelen onttrokken aan de leiding. Baca tin lechi, zeggen we in het Papiaments. Melk de dag, zei Pallieter en hier op Curaçao is het devies: melk de waterleiding.

We hebben wel eens horen fluisteren dat voor meer dan de helft van het water niet zou worden betaald. Dat is heel wat. Maar: is het water daarom zo duur en gaat men dus daarom nu een ander systeem van berekening volgen, of is het druppelen omgekeerd een gevolg van de dure prijs? In Holland kent men het begrip: de waterleiding melken, niet. Maar daar is de prijs dan ook aanmerkelijk lager.

De prijs wordt dus „verlaagd". Nu kan men zó redeneren: als het water de helft goedkoper is, zal het druppelen vanzelf wel ophouden. Dus zijn de voorgestelde maatregelen tegen het druppelen overbodig. Als men tóch voor zoveel M³ moet betalen, waarom dan nog druppelen?

Men had ook anders kunnen redeneren: we verhinderen het druppelen en dan zullen de inkomsten zoveel stijgen, dat we verlaging van de prijs kunnen toestaan.

Maar nu gaat men tegelijk „verlagen" en het druppelen verhinderen. Dat begrijpen we niet goed, maar dat zal gebrek aan humorgevoel zijn.

De verlaging komt hier op neer, dat voor huizen van ƒ 20.— of minder per maand minstens 3 gld. watergeld moet worden betaald. Deze verlaging betekent dus, dat het algemene minimum met een kwartje omhoog gaat. Van 20 tot 40 gulden huur is het watergeld ƒ 5.50, van 40 tot 75 gld. is het ƒ 7.50, boven 75 gulden huur is het ƒ 10.—.

Voor bedrijven en kantoren wordt het minimum ƒ 10.— per maand, zelfs al is er maar één fonteintje en een closet, en zijn er maar twee personen die daar gebruik van maken.

Voor deze bedragen kan men — eerlijk toegegeven — heel wat water gebruiken. Er wordt niet gevraagd of het nodig of gewenst is: we moeten er tóch voor betalen.

Het merkwaardige van de kwestie is, dat de grootste moeilijkheid, waarmede het waterleidingbedrijf heeft te maken, bestaat in de oudsher overgeërfde zuinigheid met water en voorliefde voor regenbakken. Het is inderdaad niet veel meer dan een idee en we vragen ons af, of tegenwoordig het bouwen van een huis mèt regenbak economisch wel te verantwoorden is. En waarom wordt het tóch gedaan? Hoofdzakelijk traditie en idee. Er kan verschil zijn in water, maar of dat nu zó groot is! Daarom kunnen we in het algemeen toejuichen, dat de L. W. V. het systeem gekozen heeft, waarbij het publiek leidingwater leert gebruiken. Dat is dus zeer goed gezien.

Maar waarom men dat verlaging noemt? Een feit is, dat de meeste aangeslotenen méér zullen betalen, al krijgen ze dan ook meer water.

Nu is het een feit — al zou men dat bij de tegenwoordige waterprijs misschien niet verwachten — dat er nog altijd onder het pubiiek eerlijke zielen worden gevonden, die niet aan de kranen liggen te melken. De vraag is dan ook gewettigd: hoeveel water wordt er gratis over Curaçao door de Watervoorzieningsdienst verspreid?

Hoeveel betalen momenteel gemiddeld de mensen die in huizen van ƒ 20.— en minder wonen; hoeveel de mensen die in huizen van 20 t/m 40 gld, hoeveel van 40 t/m 75 en hoeveel de huurders boven de 75 gld.?

Dank U. Zeiden we al niet, dat verlaging enigszins humoristisch op te vatten is? Als het systeem dan ook goed is, ligt het dus aan de cijfers. Wij willen hier een poging wagen om een schema te geven, waarbij aan deze bezwaren tegemoet gekomen is.

Omdat we hierbij echter nog niet over gedetailleerde antwoorden op onze bovenstaande vragen beschikken, geven we van tevoren toe, dat bij dit schema met de exploitatie-rekening van het bedrijf geen rekening is gehouden.

Maar we vrezen, dat het schema in de nieuwe voorwaarden in dat opzicht ook niet veel meer dan een gooi is.

Klasse	Huurbedrag	Watergeld	M. vrij	Meerverbruik
1	20.— en minder	2.50	2	1,25
2	20 t/m 40	4.25	3.5	1,25
3	40 t/m 75	6.25	5	1,25
4	75 t/m 100	7.50	6	1,25
5	boven 100.—	10.—	8	1,25

Dat voor kantoren en bedrijven het nieuwe tarief in zijn algemeenheid onhoudbaar is, werd door de Bestuursgemachtigde in de Staten reeds toegegeven en dit punt is dan ook opnieuw in overweging. Daarom zullen we er hier niets van zeggen.

In de nieuwe voorwaarden staan nog wel een paar humoristische dingetjes. De manier, waarop de huisbaas erbij wordt betrokken, lijkt nogal in strijd met de Curaçaose tradities en in ieder geval zeer omslachtig.

Zo staat er in artikel 2 lid 9: „Overeenkomsten gaan in op de dag, dat de waterlevering aanvangt". En in lid 4 wordt gezegd: „De overeenkomst komt tot stand door de schriftelijke aanvaarding etc."

Alleen het laatste kan juist zijn. Bij lid 9 heeft men blijkbaar geen helder begrip gehad van wat overeenkomst betekent. Ook in het vierde lid, dus onmiddellijk achter de juiste uitdrukking staat: Duplicaat van de overeenkomst wordt den aangeslotene toegezonden. In art. 2, lid 1 staat, dat de eigenaar voor zich en zijn rechtverkrijgenden aan de L.W.V. toestemming verleent, etc. Een overkomst geldt alleen tussen partijen en niet tussen rechtverkrijgenden van partijen zonder meer. Dat gaat dus niet.

In art. 6 staat: De waterlevering wordt geacht te zijn aangevangen, zodra naar het oordeel van de Directie uit de betrokken dienstleiding water kan worden geleverd. Dat klinkt als een tegenspraak in zich. Een jurist zal bij rustige nalezing nog wel meer van die ongerijmdheden kunnen vinden.

Tenslotte nog een moeilijkheid, in de Staten gemaakt. „ De maatregel, dat ambtenaren voor controle zo nodig woningen zullen kunnen binnentreden, achtte een lid in srijd met het huisrecht." En dit lid heeft gelijk. Deze mening werd niet gedeeld door de andere leden. De andere leden hebben ook gelijk. En als iemand mocht opmerken, dat twee tegenstrijdige opvattingen toch niet allebei juist kunnen zijn, moeten we erkennen, dat hij ook weer gelijk heeft.

Evenwel: hier zijn geen tegenstrijdige opvattingen bedoeld.

Het huisrecht blijft bestaan, onverkort. Maar zo goed als een huiseigenaar zijn huis kan verhuren en zich dus contractueel verplicht geen beroep te doen op dat huisrecht, zo kan men ook door een overeenkomst met de L.W.V. afzien van een beroep op het huisrecht.

Doet men na het sluiten der overeenkomst tot waterlevering er tóch nog een beroep op, dan kan de L.W.V. dan ook geen rechtstreekse dwang uitoefenen om de woning tóch te betreden. Maar indirecte contractuele gevolgen blijven bestaan.

... R. A.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Niettegenstaande de talrijke protesten van de mogendheden tegen de bombardementen, worden Barcelona en Valencia nog haast dagelijks gebombardeerd. Weer zijn 5 schepen het slachtoffer geworden, twee Franse en drie Engelse. Doch ook op 't land wordt een groot offensief voortgezet na de inname van Castellon en dit offensief gaat vooral in de richting van Valencia, want de gevechten op de andere fronten schijnen slechts dit doel hebben, om te verhinderen dat troepen ter versterking naar het Valenciafront gestuurd zullen worden.

De eerste aanval zal nu gaan tegen Sagunto, de historische stad, die genoemd wordt in het oude Latijnse spreekwoord „terwijl de Senaat overlegde, werd Saguntum verwoest". Herhaalde malen hebben we in de Spaanse burgeroorlog dit spreekwoord kunnen toepassen in betrekkingen met de beraadslagingen van de noninterventiecommissie, die al even weinig uithalen als de vergaderingen toentertijd van de Romeinse Senaat.

En als Saguntum gevallen is, wordt de overgave van Valencia als van zelfsprekend beschouwd, daar dat dan is ingesloten als een muis in de val en het zeker niet lang zal kunnen uithouden, vooral omdat momenteel reeds de stad overvol is met vluchtelingen uit het omliggende veroverde gebied.

Een Frans bericht maakte nog melding, dat de Franse posten in de Pyreneën in de verwachting waren dat de hele 43ste divisie van het Republikeinse leger, een 8000 man over de Franse grens zou komen.

In China ligt de hele oorlog stil door de geweldige overstromingen, waarbij, indien de berichten niet overdreven zijn, reeds een 100.000 slachtoffers zouden zijn en alleen reeds 12 duizend Japanse soldaten. Of de Chinezen de dijken hebben doorgestoken, of dat de overstromingen zijn geschied doordat vanwege de oorlog de dijken niet waren onderhouden, hieromtrent kan geen klaarheid verkregen worden, maar een feit is, dat deze overstromingen nog wel zo erg is als de oorlog en misschien in zijn gevolgen veel erger. Want deze duizenden lijken zullen niet nalaten een geweldig verderf te verspreiden, waardoor ziektes zullen ontstaan, die wie weet nog hoeveel andere slachtoffers vragen zullen.

Over de onderhandelingen die in Tsjecho Slowakije worden gevoerd met de Sudeten Duitsers, mogen we de beste verwachtingen tot nu toe koesteren. De Tsjechische troepen schijnen dezer dagen te zijn afgezwaaid en ook zal de diensttijd niet van twee tot drie jaren worden verlengd.

Dan heeft Engeland dezer dagen nog weer eens een nota aan Duitsland gezonden voor de regeling van de Oostenrijkse schulden; maar Minister Funk heeft dezer dagen ook in een rede gezegd, dat Duitsland niet bereid is deze schulden te betalen. In Engeland verwacht men nu de instelling van een clearing om de Duitse wanbetaler aldus te dwingen. Ook nog op andere wijze gaat Duitsland zijn crediet vergooien door n.l. de gestolen Mexicaanse olie te kopen. Het zijn wel fijne manieren en we zouden wel eens willen weten, of de Heer Deterding nog zo Deutsch freundlich is als ettelijke maanden geleden.

We zijn benieuwd of de Nazis ook nog eens de Joden in het gevlei zullen komen, wanneer ze op schikkelijke voorwaarden aan Joods kapitaal kunnen komen? Op 't ogenblik is dit nog allerminst het geval, wat wel blijkt uit de nieuwe maatregelen in Oostenrijk, waarbij aan Joden verboden is kweekscholen te bezoeken en hun bezoek aan middelbare scholen is beperkt tot 2 %, m.a.w. van de 6000 Joodse kinderen die thans deze scholen bezoeken, zullen er maar 450 op die scholen mogen blijven.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

Tegen de Weense „Gemütlichkeit".

Uit de „Daily Telegraph":

Het proces tot „lichamelijke harding" van de bewoners van Wenen, dat deel uitmaakt van het programma der Nazis, geschiedt soms met eigenaardige middelen.

Een groot aantal jongemannen en meisjes, die op kantoren werkzaam zijn die niet gewoon zijn aan lange wandelingen, werd onlangs gedwongen, ruim 25 kilometer in 4½ uur te voet af te leggen. Het resultaat was, dat velen hunner dagen daarna nog bijna geen voet konden verzetten.

De strenge opmerkingen van veldmaarschalk Goering in een toespraak te Linz, dat de Weense „Gemütlichkeit" prachtig was, nadat de arbeid was gedaan, doch niet geduld kon worden gedurende de werkuren hebben algemeen de aandacht getrokken. Deze opmerkingen van Goering worden beschouwd als een aanwijzing, dat het naziregime de bewoners van Wenen als te „zacht" en te gemakzuchtig beschouwt.

Het tempo zal klaarblijkelijk in elk opzicht, zowel gedurende de werkuren als gedurende de uren van ontspanning, worden versneld.

DE LES VAN FRANKRIJK.

Het weinig schitterend schouwspel van het Franse staatsbeleid, dat na de devaluatie van 1936, aan de Franse munteenheid een nieuwe derde devaluatie bezorgt van 110 pct. waardevermindering, is uiterst leerrijk. Laten wij deze kostbare les niet ontsnappen, aldus de Brusselse „Standaard".

Wellicht nooit is op een meer proefondervindelijke wijze bewezen, waartoe heilloze politieke denkbeelden van onvoorbereide en onverantwoordelijke volksmenners, een rijk, een zeer rijk land kunnen brengen.

Er is een rechtstreeks verband tussen de pseudo-sociale politiek van het rampzalige „Front Populaire" en de huidige heroïsche maatregelen, die het ministerie Daladier moet nemen en die de Franse munteenheid brengen op een peil, dat tot nog toe alleen het treurige voorrecht was van zekere Balkanstaten.

In dit verband is het leerrijk naar miminister Daladier zelf te luisteren, waar hij moedig de waarheid aan de Franse natie zegt:

„De waarheid is, dat onze economie diep is aangetast; dat de rechtmatige winstmarge een neiging heeft om te verdwijnen. De waarheid is dat de gedeeltelijke werkeloosheid in onze ondernemingen toeneemt; dat onze handelsbalans ons verarmt; dat onze productiestatistieken voor de Fransen een vernedering zijn. De waarheid is dat, met deze bloedarme economie, het staatsbudget onvermijdelijk in deficit is; dat de thesauriebehoeften het spaarwezen uitputten, het openbaar crediet verkrachten, het privaat crediet uitdrogen en het monetair crediet bedreigen."

Overal hebben dezelfde oorzaken, dezelfde gevolgen. Indien wij aan onze socialisten van het type „Front Populaire" vrij spel laten en hun programma laten beproeven: veertigurige arbeidsweek; pensioenen van 6.000 fr. op 60 jaar; uitbreiding van het ambtenaarswezen door aldoor nieuwe diensten inzake openbare gezondheid, werkelozensteun, invaliditeitsverzorging, enz., al deze hervormingen hals over kop, doorgevoerd, zonder rekening te houden met de economische mogelijkheden, gaan wij met even mathematische zekerheid als Frankrijk de door Daladier beschreven toestand tegemoet: bloedarme economie; deficitaire begrotingen; hopeloze belastingpogingen, met als uiteindelijk resultaat: de devaluatie.

Dit is de les van Frankrijk.

EN ALS HET ANTI-CRICKET WAS?

In het blad „De Daily Express" schrijft „Beachcomber":

„Veronderstel, dat het niet om een anti-God, maar om een anti-cricket-congres ging, dat in September a.s. in En- [illegible] regering dan nog aarzelen om het congres te verbieden?

JULIUS STREICHER'S GENIALITEIT.

„Svenska Morgendbladet" bevat een vraaggesprek van Sven Stolpe met een S.A.-man, dat plaats vond tijdens een tocht door Duitsland.

De Zweed, die de Stürmer op het aanplakbord der Berlijnse universiteit had opgemerkt, vraagt zijn Duitsen begeleider, op welke wijze de Duitse overheid de onzinnige rituele moord-sprookjes kan verantwoorden.

Ik begrijp u niet — aldus het antwoord van den S.A.-man; u gelooft toch niet, dat wij zoiets geloven? Wij in de leiding?

Op de wedervraag, of de leiding weet, dat deze sprookjes leugens zijn, doch dat men ze desondanks tolereert, verdedigt de geuniformeerde Duitser zich als volgt: Denkt u zich eens onze situatie in. Duitsland was in nood, het dreigde onder te gaan, en het moest worden gered. Dit kon slechts geschieden door middel van een grote politieke wisselwerking. Geen dergelijke beweging komt op, wanneer men het volk niet iets geeft om van te houden: Hitler. Wij, die hem kennen weten, dat hij een mens is. Doch wij hebben evenzeer een mythe nodig in de vorm van de god: Hitler; en voorts heeft de massa een haat nodig.

Het is niet zo gemakkelijk, een haat in het leven te roepen. De man van de straat — zo vervolgt de S.A.-man — haat hem, die hem zijn geld en zijn vrouw ontneemt. En het is nu de genialiteit van Streicher, dat hij steeds maar weer in het bewustzijn der massa's heeft gehamerd: de Jood neemt je geld, de Jood neemt je vrouw. En zo is ons volk in de liefde tot den Führer en in de haat tegen de „Joodsen ondermens" verenigd. Gij spreekt wel van Joodse rituele moorden; ik geloof daar niet aan, Julius Streicher gelooft er ook niet aan. Maar wij moeten de massa's met ons mee hebben.

Op de vraag of de Duitse leiders dus bewuste leugens gebruiken, teneinde een Jodenhaat in het leven te roepen, verbeterde de S.A.-man: Het zijn geen leugens, doch productieve mythen. Hij, die niet begrijpt wat dit zijn, zal nooit het nationaal-socialisme kunnen begrijpen. Een mythe is een bewust eenzijdige aansporing, die met alle middelen in het bewustzijn der massa's wordt gehamerd, teneinde daar een bereidheid tot handelen, een haat of een liefde, in het leven te roepen, welke men politiek kan uitbuiten. Een mythe is geen waarheid, doch slechts een middel ter verandering van de werkelijkheid. Waarop de Zweedse reporter eindigde: „Ik wist niet, dat Zweden en Duitsland zó ver van elkaar liggen."

Alle tweedracht en verdeeldheid in de wereld, vanaf het krakelen in de kinderkamer tot aan de alles verwoestende oorlog, heeft haar oorzaak in de zelfzucht.

STAAT
van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand April 1938 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M³ Bruto	Inhoud per M³ Netto
Mei	175	17495	15767
Vorige maanden	577	35235	48635
Totaal	752	70730	64402

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M³ Bruto	Inhoud per M³ Netto
Mei	578	6097376	3229829
Vor. maanden	2162	24940592	13690423
Totaal	2740	31037968	16914252

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

K
K R O
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçaotijd
Zondag, 19 Juni 1938.

1. Wilhelmus — Opening
2. Ouverture „Donna Diana"...... von Reznicek Berlijns Staatsopera-Orkest o.l.v. Dr. Leo Blech
3. „Missie en Kunst" door Pater A. Puts S.C.J.
4. Twee Opera-Aria's van Richard Wagner door Luc. Louman, bas en het K.R.O. Orkest o.l.v. Pierre Reinards
   a. Blick ich umher, uit „Tannhäuser"
   b. Die Frist ist um, uit „Der fliegende Holländer"
5. De Wereld in Vogelvlucht en Berichten Van en Voor de Missie post door Paul de Waart
6. Eventuele Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek
7. Sluiting.

Koloniale uitzending van K.R.O.
Via P.H.I. op Golflengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçaotijd.

1. The invincible Eagle, mars... Sousa Grenadier Guards o.l.v. George Miller
2. Heut' iest Sonntag (Koor van de Landlieden) uit de opera „Halka" ... St. Moniusko Stefan Schwer, tenor met Koor en orkest van de Staatsopera te Hamburg o.l.v. Stefan Schwer
3. Landbouwkundige Missie-Actie door Ir. J. P. Planje
4. Gedeelten uit de operette „Die Czardasfürstin"...... E. Kálmán. Rauta Waara, sopraan, Peters Anders, tenor Berlijns Staa.tsopera Koor en Berlijns Philharmonisch Orkest o.l.v. Dr. Hans Schmidt-Isserstedt
4. De Wereld in Vogelvlucht en Berichten Van en Voor de Missie post door Paul de Waart
6. Sluiting.

CURACAO.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend met het verzoek hen in relatie te brengen met im- of exporteurs op Curaçao.

1. A. E. v.d. Boezem — Merwestraat 24 — Sliedrecht — Nederland, wenst in relatie te treden met importeurs van zool- en overleder.
2. Boek- en Kunstdrukkerij S. W. Melchior — Amersfoort — Nederland, zoekt een agent voor drukwerk, zowel boekwerk, catalogi als grote posten handelsdrukwerk.
3. A. R. Petoia — U. O. Box 135 — Port-au-Prince, Haiti, wenst in relatie te treden met importeurs van bananas, aardappelen, mais, koffie. bonen, rijst, houtskool, groenten enz.
4. E. J. L. King — 31 St. Louis Street — Castries — St. Lucia (B.W.I.), zoekt een vertegenwoordiger voor de producten verse tomaten en uien.
5. L. B. A. Kelly — 1006 S. Farragut Street — Philadelphia, Pa, biedt zich aan als in- en verkoopagent in de Verenigde Staten.

Belanghebbenden worden verzocht zich rechtstreeks met bovengenoemde firma's in verbinding te stellen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door den Secretaris der Kamer worden verstrekt.

De Kamer van Koophandel
en Nijverheid.

GEEN KNOEIERIJEN MET DIVIDIVI OF ALOE.

We hebben indertijd met bijzondere instemming kennis genomen van de maatregelen, welke het Bestuur wilde nemen ter bescherming van de Curaçao-dividivi en aloe.

We gingen daarbij vanzelfsprekend uit van de veronderstelling, dat de door het Bestuur gesignaleerde praktijken waar waren: doch nu lezen we in het Voorlopig Verslag:

De leden in de afdelingen, die nauwer met de handel in dividivi in aanraking komen, waren enigszins verwonderd over de mededeling omtrent de gesignaleerde praktijken met dividivi. Deze zijn hun n.l. niet bekend niet alleen, maar hebben ook geen zin. Wel is waar wordt de dividivi benoemd verkocht — Curaçao-dividivi, Rio Hacha-dividivi, enz. — maar deze wordt bij ontvangst toch gecontroleerd en betaald naar het gehalte.

Deze leden kwam de voorgestelde maatregel dan ook onnodig voor, en ook niet goed. Immers zal naar hunne mening deze handel, die verdiensten geeft aan werklui, schoeners, enz. en opslagloon opbrengt, door de voorgestelde regeling belemmerd worden en zullen die inkomsten verloren gaan, omdat de handel verloopt.

En waar ook de andere leden geen gevallen, waarin de gesignaleerde praktijk is toegepast, bekend waren, werd algemeen gevraagd hoeveel gevallen van deze knoeierijen het Bestuur bekend zijn, wanneer ze gebeuren en op welke wijze.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen hoe groot de hoeveelheid dividivi is, welke per jaar door het gehele gebiedsdeel wordt geproduceerd.

Ook tegen de voorgestelde maatregelen ten aanzien van alöe had men bezwaar. De leden, die meer speciaal met de handel hierin bekend waren, wisten niet beter, dan dat in Curaçao geen alöe wordt ingevoerd, maar dat de klachten gevallen betreffen, waarin in alöe van hier zelf stenen en zand b.v. gevonden werden, wat door de voorgestelde maatregel niet zou worden verholpen. En naar een dezer leden meende, worden reeds maatregelen genomen om verbetering te brengen in de toestand, dat die vervalsingen plaats hebben.

Men zou het algemeen op prijs stellen te vernemen, van welke landen de aloe, welke met het in de memorie van toelichting vermelde doel hier ingevoerd wordt, komt.

DE WIJZIGING IN DE ONGEVALLENREGELING.

Algemeen konden de afdelingen zich verenigen met het streven van het Bestuur, overneming van het risico, uit de „Ongevallenregeling 1936" voortvloeiende, door een verzekeringsmaatschappij, te bevorderen.

In verband werd gevraagd of het Bestuur reeds de mededeling van een der leden kan bevestigen, dat de ongevallenverzekeringsmaatschappij „Fatum" hier een kantoor zal openen voor onderlinge verzekering van Curaçaose werkgevers.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen, welke premies berekend zullen worden bij verzekering van het risico bij het Gouvernement van Curaçao. Met het oog op het feit, dat de Ongevallenregeling 1936 met 1 Juli a.s. in werking treedt, kwam het wel wenselijk voor, dat deze premies bekend worden. Immers moeten de werkgevers die kennen om te kunnen beoordelen, of zij hun risico bij het Gouvernement, dan wel bij een particuliere maatschappij zullen verzekeren.

Een lid bracht naar voren, dat in Holland een Raad van Arbeid bestaat, die de Regering van advies dient in arbeidsaangelegenheden. Dit lid stelde de vraag of het niet goed zou zijn ook op Curaçao een dergelijke commissie bestaande uit werkgevers en werknemers in te stellen, met een gelijk doel als van de Raad van Arbeid in Nederland.

Andere leden brachten als bezwaar tegen de voorgestelde commissie in, dat voor de vorming ener zodanige commissie op het eiland Curaçao moeilijk te vinden is een voldoend aantal personen, die ieder voor zich als werkgever of werknemer op verschillend gebied en in dezelfde omvang betrokken zijn bij sociale vraagstukken, terwijl het samenbrengen in één commissie van meerdere personen, die eenzelfde werkgevers of werknemers organisatie vertegenwoordigen of wier belang als werkgever of werknemer bij het betrokken onderwerp zeer ver uiteenloopt, weinig nut heeft. Deze leden zouden daarom liever in voorkomende gevallen belanghebbende werkgevers en werknemers in de gelegenheid gesteld willen zien om hun zienswijze over voorgenomen regelingen kenbaar te maken, alsvorens die aan het oordeel der Staten onderworpen worden.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen of het Bestuur bereid is in voorkomend geval aldus te handelen.

DE AUTOTOELAGEN.

Verschenen is thans publicatieblad No. 49, met de nieuwe regeling betreffende de sterk verminderde vergoedingen aan ambtenaren voor het gebruik, ten behoeve van de dienst van niet gouvernementswege beschikbaar gestelde vervoermiddelen.

Een aantal ambtenaren genieten een vaste jaarlijkse vergoeding, een ander aantal genieten kilometergeld, maar niet voor het rijden van woonhuis naar bureau, spreekkamer enz.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Gerekend te zijn ingegaan de 12de April 1938 is de hoofdcommies ten parkette van den Procureur-Generaal W. F. M. Lampe benoemd tot Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op het eiland Curaçao.

Aan den assistent landbouwkundige op St. Eustatius F. A. da Costa is met ingang van de 23ste Juni 1938 26 dagen vrijstelling van dienst verleend.

Met ingang van de 10de Juni 1938 is de Gouvernements-Secretaris Mr. C. F. Gronemeyer in activiteit hersteld en de hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie R. F. W. Boskaljon is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Gouvernements-Secretaris.

Aan de tijdelijk schrijfster Mej. F. Muskus is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan den kommies der belastingen 2de klasse, O. Rog is veertien dagen vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan 2 maanden binnenlands verlof verleend.

Gerekend te zijn ingegaan de 1ste April 1938 is aan den schrijver ten postkantore op Aruba, W. F. Croes, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Tot de uitoefening van de geneeskundige praktijk in Curaçao is toegelaten de Heer J. B. M. van Ogtrop.

Tot lid van de Bouwcommissie is benoemd de Heer Jossy C. Henriquez, en toegevoegd als lid ad hoc is de heer W. Gauw.

De onderwijzer aan de Normaallessen op Curaçao J. A. Th. de Boer is gedurende zijn verlof naar Nederland eervol ontheven van deze functie en de onderwijzer aan de Normaallessen J. R. Quast is boven de hem opgedragen lessen nog belast met het geven van lessen in de Engelse taal.

Aan den brievenbesteller op Curaçao, M. Merien is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan Mej. C. L. Suarez, klerk ten kantore van den Hypotheekbewaarder op Curaçao is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De Gouvenements-Secretaris
Gronemeyer.

FOTO'S VAN HET HUWELIJKGESCHENK.

De Commissie tot viering der feestelijkheden ter gelegenheid van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana met Z. K. H Prins Bernhard deelt ons mede, dat vanaf heden vier foto's van het wandtapijt, hetwelk namens de Bevolking van Curaçao aan het Prinselijk Paar, als huldeblijk ter gelegenheid van hun huwelijk is aangeboden, in de uitstalkast van de winkel van de „Damesvereniging Huisvlijt" in de Heerenstraat, ter bezichtiging voor het publiek zullen worden gesteld.

POGING TO DOODSLAG.

Door de Politie is proces-verbaal opgemaakt tegen den buschauffeur C. wegens poging tot doodslag.

AANRIJDINGEN.

In de namiddag van 8 Juni j.l. had op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van Zeelandia, een aanrijding plaats tussen een vrachtauto en een luxe auto. Laatst vermelde auto werd hierbij ernstig beschadigd, terwijl de bestuurder en een inzittende hierbij geen noemenswaardig letsel opliepen. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

In de avond van 7 Juni j.l. is de 11-jarige scholier B., op het Juliana-plein alhier, door een luxe-auto aangereden, tegenvolge waarvan hij niet ernstig aan zijn rechterschouder werd gekwetst. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

DIEFSTALLEN.

Door den 32-jarigen koperslager De S. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een portemonnaie met inhoud, te zijnen nadele. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

Door den 24-jarigen telegrambesteller De L. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een herenrijwiel. Een onderzoek wordt ingesteld.

OVERTREDING VAN DE LOTERIJ-VERORDENING.

Door de Politie is wegens overtreding van de Loterij-Verordening proces-verbaal opgemaakt tegen den 20-jarigen barbier R. en tegen den bank-employé D.

ONGEWENSTE GASTEN.

In de nacht van 6 op 7 Juni j.l. werd door den 23-jarigen klerk R., bij de Politie aangifte gedaan dat onbevoegden zich in zijn woning zouden bevinden. Een onderzoek werd ingesteld en aldaar aangetroffen de 27-jarige klerk C. en de 20-jarige vrouw P. Tegen beiden is proces-verbaal opgemaakt.

UIT VISSEN.

In de morgen van Zondag j.l. ongeveer 1½ Mijl uit de kust ter hoogte van Marie Pompoen, is door bemanning van een visserboot een omgeslagen zeilkano aangetroffen. Bij een door de Politie ingesteld onderzoek, is voorzover tot heden gebleken, de 36-jarige B. hiermede gaan vissen. Gevreesd wordt, dat de boot is gekapseisd en dat B. is verdronken.

VERNIELING EN HUISVREDEBREUK.

Door den 46-jarigen zeeman S. werd bij de Politie aangifte gedaan van vernieling en huisvredebreuk, gepleegd door de 42-jarige koopvrouw D. Tegen genoemde vrouw is proces-verbaal opgemaakt.

OVER DE KOP GESLAGEN.

In de avond van 12 Juni j.l. is op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van Groot Kwartier, een autobus, bestuurd door den 22-jarigen chauffeur J., over de kop geslagen, waarbij een 3-tal personen min of meer gewond werden. Een dezer, een zekere P., brak o.a. zijn linkerbeen. Naar de oorzaak van het ongeval wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

DIEFSTAL.

De 38-jarige lasser D. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van zijn portemonnaie, inhoudende een klein bedrag aan geld. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

GOEDE REIS.

Donderdag l.l. zijn de Fraters: Alanus, Alardus, Secilianus en Vedastus met het s.s. Crijnssen naar Nederland vertrokken.

Frater Alanus zal niet meer op Curaçao terugkomen.

VOETBAL WEDSTRIJDEN. CURAÇAO — SURINAME.

Het elftal van de Surinaamse Voetbalbond zal op 3, 5 en 10 Juni e.k. op Curaçao tegen ons Bondselftal spelen; van deze wedstrijden zal de tweede beschouwd worden als de officiele wedstrijd om de indertijd welwillend door Z. E. Gouverneur van Slobbe voor dit doel tot onze beschikking gestelde beker.

De eerste en derde wedstrijd zullen om half vijf, de tweede wedstrijd om kwart voor vijf aanvangen.

In verband met de hoge kosten aan het tournee verbonden, zullen de toegangsprijzen verhoogd worden tot *f* 1.50, *f* 1.— en *f* 0.50 voor resp. de eerste, tweede en derde rang. Ook zullen de juniores- en kinderkaarten worden ingetrokken, terwijl aan dames geen vrije toegang gegeven zal worden.

Teneinde te voorkomen dat er teveel kaarten worden verkocht, is besloten dat voor iedere wedstrijd een bepaald aantal kaarten worden uitgegeven. Men diene er dus rekening mede te houden, dat een kaart gekocht voor een wedstrijd en waarvan om de een of andere reden geen gebruik is gemaakt, niet geldig zal zijn voor een andere wedstrijd.

Evenals bij een vorige gelegenheid, zal wederom worden overgegaan tot vóórverkoop van kaarten en wel met ingang van 20 Juni 1938:

Op **Punda** bij:
den Bondspenningmeester
den heer A. Namias de Crasto, Pietermaai
den heer Jossy Capriles (El Chico)
Op **Otrabanda** bij:
den Bondssecretaris
den heer A. D. Jonckeer
het kiosk Brionplein
het Sporthuis de Jongh
den heer G. P. Meurs, Ned Ind. Gas Mij
den heer W. F. H. Hoogenbergen Roodeweg
Op **Emmastad** in de Kapperswinkel
Op **Suffisant** den heer L. E. Braaf.

De opstelling van het Surinaamse elftal is als volgt:

Naloop
Pique — Zwakke
Balrak — Elschot — Brasdorp
Holband — Landkoer — Bromet — Doesburg — Refos
Reserves: Wijdenbosch, Esajas Reeberg, Mohabier.

De opstelling van het Curaçaose Bondselftal zal nader worden bekend gemaakt.

Bestuur C.V.B.

TRAGISCH.

De 50-jarige weduwe S., heeft bij het aanmaken van vuur in een vuurpot, waarbij zij petroleum gebruikte, in brand geraakt. Door schrik bevangen wilde zij de straat oplopen, doch kwam hierbij van de trap te vallen en brak een arm. Per ambulance-auto is zij naar het Sint Elisabethsgasthuis vervoerd, alwaar zij aan de bekomen verwondingen is overleden. Naar de juiste toedracht van het gebeurde is door de Politie een onderzoek ingesteld.

NAAR ARUBA.

Dindag a.s. vertrekt voor enige dagen naar Aruba Z. Hoogw. Excell. Mgr. P. I. Verriet.

AFSCHEID ADMINISTRATEUR VAN FINANCIEN.

Hedenmiddag half een zal in het gebouw van de Administratie van Financiën het afscheid plaats vinden van den vertrekkenden Chef door de ambtenaren van deze dienst.

De Heer van der Drift zal Maandag a.s. Curaçao verlaten, na een bijna 5 jarige dienst, waarin hij zeer veel heeft verbeterd in deze dienst, er zeer veel orde geschapen, zodat hij, gelijk we vroeger reeds schreven, voor Curaçao zijn grote en blijvende verdiensten heeft. De Koninklijke onderscheiding, welke hem het vorige jaar te beurt viel, is zeker door hem verdiend.

We hopen dat zijn opvolger, die tot nu toe nog onbekend is zijn verdienstelijk werk zal voortzetten en voltooien.

We wensen de familie van der Drift een prettige reis en alle goeds voor hun verder leven in het Moederland.

Kind der smarte,
Mensenharte,
Peinzend wend u hemelwaart
Slechts een tweede en beter leven
Kan u de verklaring geven
Van uw aanzijn hier op aard!

WERELD IN VOGELVLUCHT.

In Berlijn zijn weer nieuwe Jodenvervolgingen begonnen. 1000—1600 Joden zijn gevangen genomen: ook worden de winkels weer geboycot en er is bepaald, dat Joodse kinderen geen Duitse Nationaliteit meer kunnen bezitten. Reden der arrestaties is niet bekend.

Vermoedelijk naar aanleiding van moeilijkheden, vertrok Göbbels naar Wenen en van Hitler ook werd een bezoek aan Wenen verwacht.

7000 Man zijn over de Spaans-Franse grens gevlucht, zodat het leger van Franco thans de controle heeft over deze grens van Andorra tot de Middellandse zee.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Het Eerste Kamerlid van den Bergh zal worden opgevolgd door Dr. Heldring.

Burgemeesters en Wethouders te Den Haag dienden 'n voorstel in tot bouw van 'n nieuw stadhuis, volgens 'n ontwerp van den heer Luthman, op 't Alexanderveld. De kosten worden geraamd op 8.1 millioen gulden. In 1944 zal men met de bouw gereed zijn.

De minister van Justitie diende bij het ambtenarengerecht een uitvoerige memorie in, naar aanleiding van de zaak der Osse marechaussee.

De Karimata heeft Donderdag, evenmin als Woensdag gewerkt, in verband met de hoge zee. De aflossing kon niet aan boord komen. De molen is naar dieper water versleept en ligt veilig en rustig.

De Koninklijke Vlaamse Academie benoemde tot ereleden de Nederlanders Arthur van Schendel, de professoren Jan de Vries, Endepols en Molenboer.

Hare Majesteit arriveerde voor een verblijf van enige dagen te Soestdijk. De Koningin, de Prins en de Prinses hebben een noenmaal aangeboden aan de Commissarissen der Koningin en hunne dames.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

19 Juni 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Jong Holland 1 (J. Gast)		
19 Juni 1938: Res.A-klasse	R.C.C. 2 — S.U.B.T. 2 (P. Tuin)		*
19 Juni 1938: Juniores	Jong Holland — R.C.C. (A. Ercol)		**
26 Juni 1938: A-klasse	Asiento 1 — R.C.C. 1 (O. Suarez)		
26 Juni 1938: Res.A-klasse	Hercules 2 — Jong Holland 2 (A. Casper)		*
3 Juli 1938:	Bondselftal Curaçao — Suriname		
10 Juli 1938:	Bondselftal Curaçao — Suriname		

RIO CANARIO

26 Juni 1938: A-klasse	Hollandia 1 — S.U.B.T. 1 (F. Kranenburg)		
26 Juni 1938: B-klasse	Hilversum — Sparta (R. B. Wilsoe)		*

SCHERPENHEUVEL

19 Juni 1938: Res.A-klasse	Transvaal 2 — S.U.B.T. 2 (A. D. Joens)		
19 Juni 1938: Juniores	Scherpenheuvel — S.U.B.T. (Chr. Wix)		**
26 Juni 1938: B-klasse	D.CC. (E) — Jong Curaçao (O. Corsica)	%	*

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De met * aangegeven welstrijden beginnen om drie uur.
De met ** aangegeven wedstrijden beginnen om negen uur v.m.
De met % aangegeven wedstrijden zijn voor de B-klasse Zilveren Bal.

Voor de goede orde wordt er op gewezen, dat alleen houders van officiele C.V.B. kaarten toegang hebben tot de wedstrijd Asiento — Maracaibo van de 19de dezer.

Ingeschreven als werkende leden van: Scherpenheuvel Ch. Becker; Hilversum F. Jansen; Sparta H. de Lannoy en P. Cijntje.
Ingeschreven als junior lid van Jong Holland: C. Osepa.

Afgeschreven als lid van D.C.C.: B. Roosje.

Met ingang van heden moeten alle opgaven van nieuwe leden, afschrijvingen van leden worden gezonden aan het adres van den 2den Secretaris.

HET BESTUUR.

Dat	Nation	Namen.	Herkomst.	Bestemming.
18.	Eng	Atlantian	Europa	Cristobal.
19.	Amk.	Mayan	La Guaira	Maracaibo
19.	Ned	Libertador	Mara—Aruba	Aruba—Mara.
19.	Duitsch	Alemania	Maracaibo	Maracaibo.
20.	„	Troja	Prt Colombia	Prt Cabello
20.	„	Neurenberg	Antwerpen	Colon.
20.	Noorsch	Vestvangen	New Orleans	La Guaira—Paramaribo.
20.	Fransch	Oregon	Antwerpen	Cristobal.
20. plm.	Ned	Baarn	Cristobal	Liverpool.
20.	„	Van Rensselaer	La Guaira	New York.
21.	Amk.	Santa Elena	New York	La Guaira.
21.	„	Falcon	Maracaibo	Maracaibo.
22.	Ned	Libertador	Mara—Aruba	La Guaira.
22.	Ned	Medea	Prt Cabelo	Aruba—Mara.

AANVALLEN OP DEN PAUS.

„Scheid uit met bulken tegen dezen man", drukt de „Daily Mirror" in grote letters af bij een portret van Z. H. den Paus. En het portret — met een ander, Mussolini — dient ter verluchting van 'n artikel van David Walker, een geregelde en zeer gezaghebbende medewerker van het blad.

De man, tegen wien men niet langer „bulken" mag, is de Heilige Vader.

Het artikel is niet geschreven voor Katholieken. Wij nemen aan, dat er ook in Engeland geen Katholieken zijn, die „bulken" tegen den Paus. Maar het artikel is ten volle waard gelezen te worden door Katholieken, misschien omdat ook velen onzer er direct iets uit leren kunnen, maar in ieder geval omdat eruit blijkt, hoe zuiver ook „andersdenkenden" de positie van den Heiligen Vader in deze verdeelde en rumoerige wereld beoordelen kunnen.

Voor ons heeft de Paus geen rechtvaardiging nodig, noch voor hetgeen hij doet noch voor hetgeen hij niet doet. Maar wij weten, dat de Heilige Vader, vooral de laatste jaren, in Engeland voortdurend aangevallen wordt, omdat hij het onmogelijke niet doet.

„Wat verwachten zij wel dat de Paus doen zal?" vraagt David Walker. „Mussolini arresteren? Hitler in een concentratiekamp opsluiten? Stalin door middel van geweld dopen?"

Dit lijkt een persiflage; het is het niet. De Paus had de verovering van Abessinië moeten tegengaan. De Paus had moeten beletten, dat met Italiaanse vliegmachines Spaanse steden werden gebombardeerd. De Paus... wanneer men hier ten einde raad was, dan was het altijd de Paus, die iets onmogelijks had moeten doen. Mannen, die heel het Pausdom beschouwen als iets, dat uit de boze is, en den Paus als een hogepriester van bijgeloof en afgoderij, waren er steeds het eerst bij om den Heiligen Vader te wijzen op datgene, wat volgens hen zijn plicht was. Het arresteren van Mussolini. Het opsluiten van Hitler. Het dopen van Stalin.

En wanneer de Paus een dergelijke onmogelijke taak niet volbracht, dan kreeg men te horen, dat het Katholicisme (waarin die mensen nooit geloofd hadden) bankroet was; dat het de bondgenoot was van het Fascisme; dat de Paus zelf de ledepop was van Mussolini.

En deed de Paus wèl wat — maar niet op speciaal advies van deze heren — dan riep men verontwaardigd uit: „Waarmee bemoeit de Paus zich toch! Hij heeft zich alleen met de Kerk in te laten. Hij mag zich niet met politiek inlaten!"

Als de Paus iets deed, was het niet goed, en als hij hetzelfde niet deed, was het evenmin goed.

De Katholiek stond tegenover dat domme, kleingeestige gekanker vrijwel machteloos. Hij was immers, als Katholiek, min of meer gediskwalificeerd.

„Gij, Katholieken, vindt altijd goed wat de Paus doet", kreeg hij te horen van mensen, die altijd verkeerd vinden, wat de Paus doet.

Het is tegen deze houding, dat David Walker in verzet komt, en hij doet het op een wijze, die iedere Katholiek en, naar wij hopen, iedere niet-Katholiek diep treffen moet.

Men kan het blad, waarin hij schrijft, de „Daily Mirror", bezwaarlijk een politiek orgaan van betekenis noemen. Het is een geillustreerd nieuwsblad, dat aan de woorden van een of andere filmster meer publiciteit verleent dan aan die van een staatkundig of kerkelijk leider, maar het wordt dagelijks gelezen door vele honderdduizenden, en heeft op politiek gebied een onafhankelijke, en zeer uitgesproken mening. Indien de „Times" of de „Daily Telegraph" in andere vorm iets dergelijks schreef omtrent den Paus, dan zou heel de wereldpers hiervan notitie nemen, maar zulk een artikel in de „Daily Mirror" wordt in Engeland door een veel groter aantal personen gelezen, en is veel kenmerkender voor de gevoelens en de stemming onder „het volk".

Vóór alles herinnert de schrijver eraan, dat de Paus de geestelijke leider is van 330.000.000 mannen en vrouwen, „verreweg de grootste Christelijke goep ter wereld".

Men zou menen — vervolgt hij — dat hij als hoofd van deze ontzagwekkende gemeenschap enig recht tot protesteren heeft, wanneer hij zijn geloof aangevallen of bedreigd acht.

Voor iedere Katholiek — en voor iedere Christen — heeft het kruis groter betekenis dan de swastika. De swastika is wereldlijk en nationaal. Het kruis is geestelijk en internationaal. En toch, toen de Paus het onlangs betreurde, dat op de dag van het H. Kruis Rome één massa swastika's was, bulkt Mussolini's pers, dat het „gevaarlijk was het kruis van Christus te zwaaien als een wapen".

Evenmin als enig ander dictator kan Mussolini mededinging dulden; vooral kan hij geen mededinging dulden van Christus. Critici over heel Europa spraken hem na, zodat zelfs in kleine Engelse herbergen sommige mensen zeiden: „Waarom kan de Paus zich niet buiten die dingen houden?"

En de schrijver vraagt, wat die mensen zelf doen zouden, indien zij zich op de plaats van den Paus bevonden.

Als voorbeeld neemt hij de oorlog in Spanje, een Katholiek land, waar „mannen, vrouwen en kinderen afgeslacht worden als in welke moderne oorlog ook".

Als de Paus zwijgt, dan stelt men hem aan de kaak als een zwakkeling.

Als de Paus spreekt, dan stelt men hem aan de kaak als een bemoeial.

Het is nooit goed.

Wat Spanje aangaat, heeft hij het nodig geoordeeld te spreken. Tegen het einde van Maart protesteerde hij ten tweede male tegen het werpen van bommen op de burgerbevolking: dezer dagen weer voor de derde maal; en natuurlijk „becritiseerden al die mensen, die hem niet reeds becritiseerd hadden omdat hij te weinig zeide hem, nu omdat hij te veel zeide".

En toch — meent de schrijver — indien ooit een man in beide gevallen volkomen in zijn recht was, dan was die man de Paus.

De meest voorkomende aantijging is, dat Zijne Heiligheid, door zulke uitspraken te doen, „zich in politiek mengt". Een ieder, die zijn geschriften bestudeerd heeft, weet, dat hij niets minder wenst dan zich in politiek te mengen. Zijn zaak is vóór alles godsdienst: het geestelijk welzijn van 330.000.000 mensen. Maar als de politiek ingrijpt in het geestelijk welzijn dier millioenen, dan houdt dit nog niet op de zaak van den Paus zijn. Het wordt, meer dan ooit, zijn zaak.

volgende prachtig geformuleerde conclusie: „Het is niet de Paus, die zich mengt in politiek. Het is de politiek, die zich mengt in de godsdienst."

Kan deze uitspraak niet toegepast worden op elk geschil tussen Italië en het Vaticaan, en op heel het zorgwekkende, jarenlang slepende conflict tussen de Heilige Stoel en Nazi-Duitsland?

Heeft de Paus ruim vijf jaren geleden een interdict uitgevaardigd tegen het aan de macht gekomen Nazisme? Heeft hij de millioenen Duitse Katholieken ten strijde opgeroepen tegen Hitler's heerschappij? Heeft hij zich aldus gemengd in een politiek, waarvan men toch met stelligheid weet, dat zij de instemming van het Vaticaan niet gehad kan hebben? Neen, hij heeft met Nazi-Duitsland een concordaat gesloten — het eerste internationale verdrag, dat het Derde Rijk aanging, en waardoor het staatsrechterlijk prestige van dat Rijk versterkt werd op een tijdstip, waarop weinigen buiten Duitsland Hitler nog ernstig namen, of enig vertrouwen stelden in de duurzaamheid van zijn régime. Hoevelen waren er toen niet, die zeiden: „De Paus helpt Hitler. Het Vaticaan is altijd pro-Duits geweest, en wordt nu, op bevel van Berlijn, nog pro-Nazi ook."

Wat de Paus in werkelijkheid deed, was de geestelijke belangen van meer dan twintig millioen Duitse Katholieken waarborgen — voor zover dit door een concordaat mogelijk was. Hij sloot dit concordaat niet om het Nazi-régime een gunst te bewijzen, maar juist omdat de Duitse Katholieken onder dat régime behoefte hadden aan zijn politieke bescherming.

„Het is", schrijft Walker, „zo [illegible] mels gemakkelijk critiek uit te bre[illegible] maar wanneer gij een dergenen zij[illegible] aldus den Paus becritiseerd hebbe[illegible] zou ik u willen vragen, welke altern[illegible] gij voorstelt."

Thans neemt hij Engeland, waa[illegible] staatsgodsdienst het Protestantisme [illegible] tot voorbeeld en hij vraagt of men [illegible] den Aartsbisschop van Cantenbury [illegible] wacht, dat deze bleef zwijgen indien [illegible] nationale godsdienst bedreigd werd. [illegible] zou men van hem verwachten, dat hij [illegible] ding gaf aan zijn eigen geestelijke [illegible] de? Op dit punt kunnen toch zeker [illegible] testanten en Katholieken het eens zijn [illegible] Duitsland is niet alleen de Kathol[illegible] Kerk, maar heel het Christendom [illegible] een ondergeschikte plaats verwezen. [illegible] alleen Katholieke priesters zijn tot [illegible] gen gebracht en gevangen gezet, [illegible] geestelijken van alle Christelijke be[illegible] nissen.

Evenmin als Rusland of het nie[illegible] Italië wil Duitsland, dat godsdienst [illegible] voorname plaats inneemt. Het hele [illegible] grip van godsdienst is te „zacht" [illegible] een dictatorstaat.

En nu richt Walker tot de be[illegible] van den Paus de volgende vraag: [illegible] gij, als [illegible] die volgelingen heeft in elk dier drie [illegible] den, niet menen het recht te hebben [illegible] protesteren?"

„Zoudt gij zelfs niet voelen, dat [illegible] uw plicht is te protesteren?"

„Een waarschuwing te doen hore[illegible]

„Om gebeden te vragen?"

„Barbaarsheid aan de kaak te [illegible] len?"

„Dit zijn de dingen, die de Paus [illegible] daan heeft."

„En dit zijn de dingen, waarvoor [illegible] zo kwistig critiek op hem uitgebra[illegible] heeft."

Zou een Katholiek het beter kunn[illegible] zeggen? En zeker zou een Katholiek [illegible] niet met zo groot gezag kunnen zegg[illegible]

Na hierop de vraag gesteld te hebb[illegible] of diegenen die tot het andere uiter[illegible] gaan en zeggen: „Waarom doet hij [illegible] Paus) niet iets?" — soms verwacht[illegible] dat hij Mussolini zal arresteren, Hitl[illegible] in een concentratiekamp plaatsen of S[illegible] lin dopen, merkt de schrijver op:

„Het zou belangwekkend zijn te w[illegible] nemen, wat zijn scherpste critici van h[illegible] verwachten, dat hij niet reeds ged[illegible] heeft."

„Zelfs zijn vijanden bewonderen h[illegible] als mens."

„Hij bezet de moeilijkste post ter [illegible] reld op zodanige wijze, dat ik niet [illegible] loof dat een zijner bedillers het [illegible] enige mogelijkheid beter zouden ku[illegible] doen."

„Denk hieraan, wanneer gij wee[illegible] mand tegen hem hoort kankeren, of [illegible] een „bemoeial" of „machteloze [illegible] [illegible] hoort noemen."

[illegible] zien hem als hun leider, en als lei[illegible] is hij verstandig, consequent en mo[illegible] geweest."

„Kan men dit naar waarheid getu[illegible] van de stelsels, waarop hij critiek [illegible] gebracht heeft, of van de mensen, [illegible] menen, critiek te moeten uitbrengen [illegible] hem?"

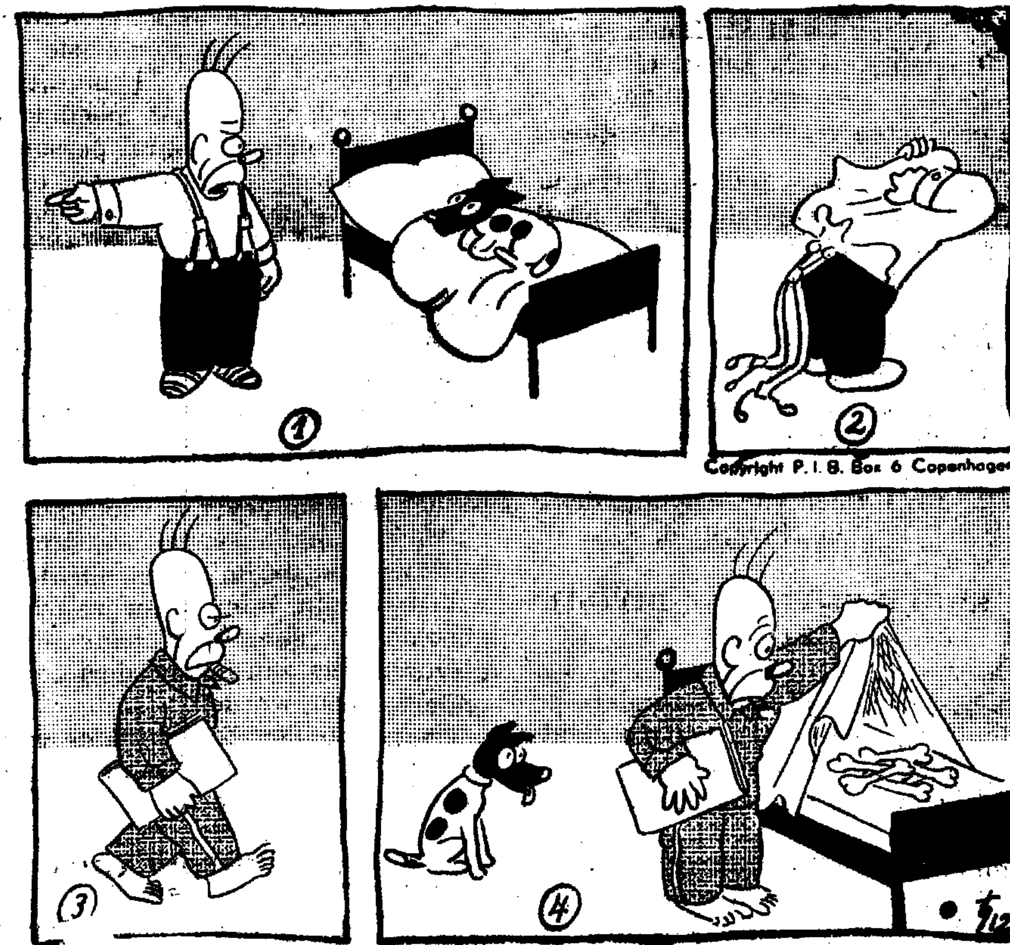
Bravo! Al waren wij niet Kathol[illegible] dan zouden wij uitroepen „Bravo!" [illegible] ook sommigen onzer wel eens onge[illegible] dig? Menen ook sommigen onzer [illegible] eens, dat de Paus wijzer, krachti[illegible] moediger had kunnen optreden? Dan [illegible] ook voor hen onnoemelijk veel uit de[illegible] beschouwingen te leren. Maar wat o[illegible] allen uit zulk een artikel blijkt is, h[illegible] zelfs in een zo protestants land als E[illegible] geland denkende mensen, onder de [illegible] druk van de gebeurtenissen der laats[illegible] jaren, de onmetelijke morele waarde v[illegible] Paus en Pausdom zijn gaan erkennen.

Hij, die u onrecht aandoet, zal het zic[illegible] nog herinneren, nadat gij het al lan[illegible] vergeven en vergeten hebt.

Kwaadspreken van anderen is gewoon[illegible] lijk niets anders dan eigen bederf onde[illegible] een valse vlag wegsmokkelen.

Wie voor het goed dat hij doet, me[illegible] dank wil betaald worden, is een hande[illegible] laar, maar geen weldoener.

Vaak komt ontevredenheid over anderen voort uit ontevredenheid over zich zelven.

ADAMSON ONTDEKT EEN DEPOT.